

REFERAT Landdistriktsudvalget (2026-2029) d. 08-01-2026

Mødedato	Torsdag d. 08. januar 2026 kl. 15:00
Mødested	M5
Mødedeltagere	Lone Kastberg, Jakob Svendsen, Charlotte Kjærgaard, Simon Højer, Sofie Ringgaard Schøning

Indholdsfortegnelse

Valg af formand.....	3
Valg af næstformand.....	4
Forretningsorden for Landdistriktsudvalget.....	5
Indledende drøftelse af konstitueringsaftalen i Landdistriktsudvalget.....	6
Indledende introduktion til Landdistriktsudvalgets ansvarsområder m.v.....	8
Arbejdsform og mødestruktur for Landdistriktsudvalget.....	10
Landdistriktskonference 2026 - overordnede rammer.....	11
Mødeplan for Landdistriktsudvalget 2026.....	13
Møde- og aktivitetsplan for Landdistriktsudvalget 2026.....	15
Meddelelser og gensidig orientering.....	16
Underskriftsark.....	17

Punkt 1: Valg af formand

25/33819

Resume

Udvalget vælger en formand.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at Landdistriktsudvalget vælger formand.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Lone Kastberg blev valgt til formand.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Udvalgene vælger selv formand jf. den kommunale styrelseslov § 22, stk. 1.

Formanden forbereder, indkalder og leder udvalgets møder og drager omsorg for, at dets beslutninger indføres i beslutningsprotokollen.

Valget af formand foretages efter reglerne om flertalsvalg i henhold til § 24, stk. 1 i den kommunale styrelseslov.

Valget ledes af det udvalgsmedlem, der har indkaldt til mødet, jf. forretningsordenens § 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udpegningen gælder for byrådsperioden, medmindre udvalget efterfølgende træffer anden beslutning om valg af formand.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 2: Valg af næstformand

25/33819

Resume

Udvalget vælger en næstformand.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at Landdistriktsudvalget vælger næstformand.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Jakob Svendsen blev valgt til næstformand.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Af udvalgets forretningsorden § 1 fremgår, at der skal udpeges en næstformand.

Valget sker efter bestemmelsen om flertalsvalg i den kommunale styrelseslov § 24, stk. 1.

Valget ledes af den nyvalgte formand for udvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udpegningen gælder for byrådsperioden, medmindre udvalget efterfølgende træffer anden beslutning om valg af næstformand.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 3: Forretningsorden for Landdistriktsudvalget

25/33820

Resume

I sagen behandles udvalgets forretningsorden.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at den nuværende forretningsorden for Landdistriktsudvalget videreføres uden ændringer.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Udkast til forretningsorden for Landdistriktsudvalget blev godkendt med den bemærkning, at datoen for vedtagelsen ændres til den 8. januar 2026.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det fremgår af styrelseslovens § 20, stk. 3, at stående udvalg nedsat af byrådet selv fastlægger deres forretningsorden.

Udvalgets tidligere vedtagne forretningsorden er som udgangspunkt fortsat gældende.

Forretningsordenen for udvalget indeholder på samme måde som byrådets forretningsorden nærmere regler for:

- Udvalgets mødevirksomhed
- Indkaldelse til møder
- Beslutninger og beslutningsprotokol
- Delegation
- Habilitet

Ændringer i forretningsordenen skal efter forretningsordenens § 14, stk. 2 behandles på 2 ordinære udvalgsmøder.

Den nuværende forretningsorden for udvalget fremgår af bilag nr. 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til forretningsorden for Landdistriktsudvalget

Punkt 4: Indledende drøftelse af konstitueringsaftalen i Landdistriktsudvalget

25/35153

Resume

Landdistriktsudvalget skal med denne sag have en indledende af de for udvalget relevante temaer i konstitueringsaftalen.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at udvalget har en indledende drøftelse af temaer i konstitueringsaftalen.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Konstitueringsaftalen blev drøftet.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Af konstitueringsaftalen fremstår nedenstående temaer, som særligt relevante for Landdistriktsudvalget:

Overordnet formål

Viborg Kommune skal være en kommune, der bygger på tillid, frihed og ansvar. Vi skal udvikles som et bæredygtigt og sammenhængende samfund, hvor borgerne trives, hvor erhvervslivet og civilsamfundet skaber vækst og øger bosætningen, og hvor klimaet, kulturen og landdistrikterne understøttes gennem stærke fællesskaber og grøn omstilling.

1. Udvikling og vækst

Vi vil etablere en målrettet turisme- og brandingindsats som et fremtidigt vækstområde, der vil styrke både by- og landområder i hele vores kommune.

3. Udvikling af fællesskaber

Byrådet er opmærksom på vigtigheden af udvikling af fællesskaber på tværs og for alle aldre, ejerskab, aktiv involvering af borgere og frivillige indsatser. Byrådet tilstræber tidlig borgerinddragelse, inden byrådet træffer beslutninger — og imødekommer projekter, som vokser lokalt.

Landdistriktsudvikling

Byrådet vil fortsat styrke udviklingen og sammenhængskraften i Viborg Kommunes landdistrikter gennem stærke lokale fællesskaber, gode rammer for mobilitet og en tæt dialog mellem lokalsamfund og kommune.

- Understøtte klyngedannelse mhp. at udvikle og fremtidssikre de lokale fællesskaber
- Fokus på mulighederne for erhvervsudvikling i landdistrikterne også i sammenhæng med landdistriktsudvalgets kompetence
- Genindføre kåring af Årets Lokalområde og have som målsætning, at et af vores lokalområder hvert år nomineres til Årets Landsby i Danmark. Landdistriktsudvalgets opgaver og ansvarsområde omhandler områder i Viborg Kommune uden for byerne Viborg og Bjerringbro. Udvalget tillægges kompetence til at behandle og træffe beslutning i sager, der omfatter planer for landdistrikterne, der ikke er omfattet af Planloven.

På www.data.viborg.dk findes forskellige overblik over udviklingstendenser i Viborg Kommune, som f.eks. befolkningsudviklingen i en række udvalgte landsbyer og status på målene i Sammenhængsmodellen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 5: Indledende introduktion til Landdistriktsudvalgets ansvarsområder m.v.

25/33823

Resume

Der gives på mødet en indledende præsentation af udvalgets ansvarsområder, økonomi mv.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at den indledende præsentation tages til efterretning.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Præsentationen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det fremgår af Styrelsesvedtægten at:

§ 14. Landdistriktsudvalget består af 5 medlemmer.

Stk. 2. Udvalget varetager opgaver vedrørende udvikling af landdistrikter og byer med mindre end 3.000 indbyggere i hele Viborg Kommune. Udvalget har til formål at understøtte bæredygtig udvikling i lokalsamfundene i samarbejde med de enkelte lokalområder og herigennem styrke og udvikle det lokale demokrati og herunder borgerinddragelse, værdien af lokale styrkepositioner, ildsjæle og aktive borgere. Udvalget understøtter, at der arbejdes i helhedsorientering på tværs af de politiske udvalg i forbindelse med udvikling af demokrati og borgerinddragelse. Udvalget skal udvikle og videregive ideer om demokrati og borgerinddragelse til de øvrige udvalg

Stk. 3. Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af følgende opgaver:

- katalysator for understøttelse af borgerinitiativer, herunder borgerguide samt initiativpulje, hvorfra der kan ydes mindre tilskud til opstart af borgerinitiativer, konsulentbistand, mødevirksomhed, borgerportal m.v.
- ansvar for planer for udvikling af bosætning og erhverv i landdistrikterne uden for Viborg by og Bjerringbro, i det omfang planerne ikke er omfattet af planloven eller Aftale om et Grønt Danmark eller ansvarsområder placeret under andre udvalg
- understøtte og indgå i dialogprocesser med henblik på opsamling af synspunkter og holdninger i forbindelse med øvrige udvalgs områder, herunder eksempelvis komme med forslag til øvrige udvalg vedr. kollektiv trafik, IT-infrastruktur (herunder bredbånd og mobiltelefoni), cykelstier, markedsføring, turisme, initiativer til øget bosætning m.m.
- udvikle og udarbejde forslag til forsøg med styringsformer og fællesskaber, herunder eksempelvis landsbypedeller, foreningssamarbejde, klynge-samarbejde m.m.
- møder og dialog med diverse fora i landdistrikter og byer med mindre end 3.000 indbyggere, herunder Viborg Landsbysammenslutning (VibLand) og andre landsbysamarbejder mv.
- kåring af Årets Lokalområde
- tilskud til drift og vedligehold af forsamlingshuse.

Stk. 4. Udvalget udarbejder forslag og foretager indstilling til byrådet om:

- planer og strategier inden for udvalgets område i samarbejde med – og i henhold til kommissorium og tidsplan godkendt af – Økonomi- og Erhvervsudvalget, jf. § 10.

Med vedtagelsen af styrelsesvedtægten for indeværende byrådsperiode fulgte følgende ændring:

For så vidt angår Landdistriktsudvalget foreslås udvalgets ”ansvar for område- og byfornyelse i landdistrikter og byer med mindre end 3000 indbyggere” ændret til et ”ansvar for planer for udvikling af bosætning og erhverv i landdistrikterne uden for Viborg by og Bjerringbro, i det omfang planerne ikke er omfattet af planloven eller Aftale om et Grønt Danmark eller ansvarsområder placeret under andre udvalg”.

Forvaltningen vil under punktet give en uddybende forklaring på, hvad ændringen indebærer, samt give et oplæg om udvalgets ansvarsområder, den administrative organisation, økonomi og nøgletal, overordnede målsætninger samt udviklingstendenser.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Intro til Landdistriktsudvalget

Punkt 6: Arbejdsform og mødestruktur for Landdistriktsudvalget

25/33865

Resume

Udvalgets arbejdsform og mødestruktur drøftes.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at udvalgets arbejdsform og mødestruktur drøftes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Fraværende: Sofie Ringgaard Schøning

1. Forvaltningen blev anmodet at udarbejde et forslag til en årsplan ud fra de på mødet faldne bemærkninger.
2. Dialogmøderne med Vibland fastholdes.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Udvalget drøfter den fremtidige arbejdsform – f.eks. samspillet mellem udvalgets medlemmer, mellem formand og udvalgets øvrige medlemmer samt mellem udvalg og forvaltning.

Herudover kan behovet for temamøder, ønsker til udvalgets introduktion, fastlæggelse af besøgsrunder og møder med råd, nævn m.fl. drøftes.

Landdistriktsudvalget plejer årligt at have 2 dialogmøder med VibLand.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 7: Landdistriktskonference 2026 - overordnede rammer

25/31090

Resume

Landdistriktsudvalget skal beslutte de overordnede rammer for Landdistriktskonferencen 2026.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at udvalget beslutter, hvorvidt der skal afholdes en landdistriktskonference i 2026
2. at udvalget beslutter, om formatet fra tidligere landdistriktskonferencer fastholdes
3. at udvalget beslutter, i hvilken periode på året konferencen afholdes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Fraværende: Sofie Ringgaard Schøning

1. Der afholdes en landdistriktskonference i 2026
2. Formatet fra tidligere landdistriktskonferencer fastholdes
3. Konferencen afholdes i efteråret.
4. Temaet fastsættes på et kommende møde.

Sagsfremstilling

Historik

Siden 2019 har Landdistriktsudvalget været vært ved en årlig konference afviklet i forskellige byer i kommunen. Konferencen har haft temaer særligt relevant for borgere i landdistrikterne:

- 2025: Planen Landdistrikter i udvikling – Alhedens Idræts- og Kulturcenter, Frederiks
- 2024: Styrket velfærd i landdistrikterne – Skals Idrætscenter
- 2023: Bæredygtige boligformer – Stoholm Kultur- og Fritidscenter
- 2022: Det gode børne- og ungdomsliv i landdistrikterne – Energimuseet i Tange
- 2021: De mange veje til udvikling af landdistrikterne – Streaming fra Verdenskortet i Klejtrup og deltagelse på 5 lokale mødesteder i Karup, Låstrup, Fly, Ørum og Rødkærsbro
- 2020: Bosætning – nye naboer, nye muligheder – Energimuseet i Tange
- 2019: Udvikling i fællesskab – Energimuseet i Tange

Inddragelse og høring

VibLand har i varierende grad medvirket i planlægning af konferencen, særligt i perioden 2022-2025. Det afgående Landdistriktsudvalg har efter konferencen i 2025 tilkendegivet, at VibLand skal indgå tættere i planlægningen af Landdistriktskonferencen 2026.

Beskrivelse

Landdistriktskonferencen er målrettet borgere med interesse for landdistriktsudvikling, afviklet i et format med fælles oplæg, oplæg i grupper, kåring af vinderen af prisen Landdistrikternes Ildsjæle og spisning. Program for konferencen 2025 findes i bilag 1 til orientering.

Tidligere konferencer blev afviklet i forårmånederne. Udvalget kan vælge at konferencen i 2026 afvikles i efteråret, mhp. at give bedre tid til at definere deres fokusområder, som et nyt udvalg.

Bemærk at konkurrencen Årets Lokalområde genindføres jf. konstitueringsaftalen 2026-2029.

Konkurrencen blev afviklet i september/oktober fra 2008-2021 i regi af Demokratiudvalget og derefter Landdistriktsudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udgifterne til Landdistriktskonferencen afholdes af udvalgets dispositionssum.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Landdistriktskonference 2025 - program

Punkt 8: Mødeplan for Landdistriktsudvalget 2026

25/33821

Resume

Byrådet vedtog på sit konstituerende møde den 15. december 2025 den politiske mødeplan for 2026, [sag nr. 84](#).

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at mødedatoer og tidspunkter for Landdistriktsudvalget i 2026 besluttet.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Fraværende: Sofie Ringgaard Schøning

1. Mødeplan for Landdistriktsudvalget blev godkendt med følgende ændringer: Møde den 5. februar 2025 flyttes til den 4. februar 2025 og novembermødet flyttes til den 1. dec. Møderne afvikles i tidsrummet 15.00-19.00.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Den politiske mødeplan indeholder de ordinære møder i byråd og udvalg. Planen indeholder også en række aktiviteter som plankonference, budgetkonference, seminarer, kommunalpolitisk topmøde, kommunaløkonomisk forum, gruppemøder mv.

Mødeplanen lægger op til, at der ikke afholdes møder i:

- uge 7 og 42 (skolernes vinter- og efterårsferie)
- hele juli og første uge af august
- ugen op til juleaften og mellem jul og nytår.

Det bemærkes, at det er udvalgene selv, der fastsætter deres respektive mødeplaner, men at der nødvendigvis skal ske en samlet koordinering.

I forslag til politisk mødeplan lægges op til, at Landdistriktsudvalgets ordinære møder begynder kl. 17.00. Det foreslås, at møderne holdes på Viborg Rådhus, Prinsens Alle 5, Viborg, medmindre andet aftales.

Af den politiske mødeplan fremgår følgende mødedatoer for Landdistriktsudvalget 2026:

Torsdag den 8. januar 2026

Torsdag den 5. februar 2026

Torsdag den 5. marts 2026

Torsdag den 9. april 2026

Torsdag den 7. maj 2026

Torsdag den 4. juni 2026

Torsdag den 13. august 2026

Torsdag den 17. september 2026

Torsdag den 22. oktober 2026

Torsdag den 26. november 2026

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til politisk mødeplan 2026

Punkt 9: Møde- og aktivitetsplan for Landdistriktsudvalget 2026

24/31940

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste, skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller,

1. at møde- og aktivitetsplanen for Landdistriktsudvalget godkendes.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Fraværende: Sofie Ringgaard Schøning

1. Møde- og aktivitetsplanen for Landdistriktsudvalget blev godkendt med de under punkt 8 besluttede ændringer.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Såfremt Landdistriktsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Oversigt over LDU møder 2026 skabelon

Punkt 10: Meddelelser og gensidig orientering

24/31942

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Landdistriktsudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Landdistriktsudvalget (2026-2029) den 08-01-2026

Fraværende: Sofie Ringgaard Schøning

1. Orienteringerne og meddelelserne blev taget til efterretning

Sagsfremstilling

- Orientering fra formand
- Orientering om en konkret ansøgning
- Forespørgsel vedr. Lokalhistorisk arkiv.
- Kaffemøde med Vibland
- Forsikringsordning for landsbypedellerne
- Orientering fra udvalget
- Udvalgsmedlem Simon Højer orienterede om officiel åbning af det udendørs forsamlingshus
- Forespørgsel fra Jakob Svendsen vedr. muligheder for tilskud til et mødested i Hammershøj for de unge.
- Orientering fra direktøren

Punkt 11: Underskriftsark

24/37187

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.